

РЕШЕНИЕ

№ 634

гр. София, 03.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на деветнадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Елена Тахчиева
Димитър Мирчев

при участието на секретаря Павлина Ив. Христова
като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно гражданско дело № 20211000503309 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение № 260264/02.08.2021 г., постановено по гр.д. № 303/2020г. по описа на СОС, ТО, 1 с-в, са отхвърлени обективно съединени искове с правно основание чл.124 ГПК вр.чл.422 ГПК, предявени от „БАНКА ДСК” ЕАД срещу А. Г. К., за установяване съществуването на вземания по Договор за кредит за текущо потребление от 17.06.2016г. сключен между банката и нейния баща Г. М. К. за следните суми: 44 262,49 лв. /четиридесет и четири хиляди двеста шестдесет и два лева и четиридесет и девет стотинки/ - главница по договор за кредит от 17.06.2016 г.; 1 901,23 лв. /хиляда деветстотин и един лева и двадесет и три стотинки/, за периода от 11/02/2017 г. до 11/09/2017г., 126,06 лв. /сто двадесет и шест лева и шест стотинки/, - лихвена надбавка за забава върху просрочената главницата за периода от 11/02/2017г. до 10/09/2017г., 12,30 лв. /дванадесет лева и тридесет стотинки/ - лихвена надбавка за забава върху цялата главница за периода от 11/09/2017 г. до 11/09/2017 г., 120 лева /сто и двадесет лева/- заемни такси, както и сумите, които са осъдени да заплатят в заповедното производство: законна лихва върху главницата, считано от 13.09.2017 г. до окончателното заплащане на задължението; разноски по заповедното производство - 928,44лв. (деветстотин двадесет и осем лева и четиридесет и четири стотинки) - платена д.т. и юрисконсултско възнаграждение - 300лв. (триста лева), за които е издадена Заповед за незабавно изпълнение от 22.10.2018г. и Изпълнителен лист от 22.10.2018 г. по ч.гр.д. №

63784/2017 г. по описа на РС - София, като неоснователни.

В срока по чл.259 ГПК срещу решението е депозирана въззивна жалба от ищеца по делото.

*Жалбоподателят-ищец „БАНКА ДСК” ЕАД оспорва решението изцяло и моли съда да го отмени, като уважи предявените претенции. Изтъква факта, че по делото е доказано пълно и главно наличието на валидно сключен на 17.06.2016г. между кредитополучателя Г. К. и Банка ДСК - ЕАД Договор за кредит за текущо потребление. В рамките на възникналото договорно правоотношение Банката е била изправна страна, като е изпълнила основното си задължение, а именно предоставила е сумата по кредита в размер на 50 000 лв. Задължението на кредитополучателя е признато и извънсъдебно чрез конклюдентни действия, доколкото същият до 11.02.2017г. е извършвал погашения, вкл. чрез инкасиране на парични суми. Считано от месец март 2017г. кредитополучателят е спрял дължимите месечни плащания и към 12.09.2017г. е бил в просрочие общо 185 дни. На 08.04.2017г. кредитополучателят е починал. Скоро след неговата смърт, а именно 24.04.2017г. неговата единствена наследница А. Г. К. се е разпоредила с наследствените си права, като е продала цялото наследство, останало от покойния ѝ баща. Разпореждането с наследствени права по естеството си представлява приемане на наследството, поради което и банката е насочила претенциите си към приелия наследството наследник А. Г. К. и към приобретателя М. Е. М., като носители на материалните права. С нотариални покани, надлежно връчени, същите са уведомени за настъпване на предсрочната изискуемост на процесния кредит. Следователно предсрочната изискуемост на неизплатения остатък от кредита действително е настъпила. Ответникът А.К. е уведомена лично на 29.07.2017 г. да плати задължението си като наследник на Г. К. и ѝ е обявена предсрочната изискуемост с нотариална покана с рег. №2947/18.07.2017г., т.2, акт 82, изпратена чрез Нотариус Д. Г. рег. №*** по описа на НК на РБ с район на действие РС Ботевград. Тъй като тя не е погасила дълга, „Банка ДСК” ЕАД е предприела действия за принудителното му събиране. От представения Договор за покупко - продажба на наследство от 24.04.2017г., вписан в Служба по вписванията - гр. Русе, с вх. Рег. № 4778/24.04.2017г., с акт № 173/2017, т. 3, сключен между А. Г. К.- като продавач и М. Е. М. - като купувач, се установява безспорно, че ответницата А.К. е продала на М. М. цялото си наследство, останало от баща ѝ Г. М. К., починал на 08.04.2017г. за сумата от 500 лв. Спорен по делото въпрос е следва ли ответницата А. Г. К. да отговаря за задължения от наследството, при положение, че е продала на М. М. цялото наследство, останало от баща ѝ, вкл. и задълженията по процесния Договор за кредит за текущо потребление от 17.06.2016г.*

В заключение изтъква факта, че процесният договор за продажба на наследство от 24.04.2017г., съдържа от една страна прехвърляне на имуществени права до размера на наследствения дял на продавача, а от друга страна, встъпване на купувача в дълга на продавача на задълженията от наследството. Затова в случая е налице правната фигура на встъпване в дълг - чл.101 ЗЗД и **продавачът и купувачът на наследството ще отговарят солидарно спрямо третото лице - кредитор, доколкото** при частното правоприемство, каквото без съмнение се явява договорът за продажба на наследство, не е възможно да се

сменят длъжниците, без съгласието на кредитора, а такова от страна на банката не е давано. В този смисъл, след като купувачът по договора за продажба на наследство е встъпил в дълга на продавача - ответницата А. Г. К., последната може да се освободи от дълга само с изричното съгласие на кредитора - чл. 102, ал. 1 ЗЗД. Ето защо намира за неправилен извода на първоинстанционния съд, че след като е подал заявление за издаване на заповед за изпълнение и спрямо купувача М. М., Банката се е съгласила /чрез конклюдентни действия/ със заместването в дълг на длъжника - наследник А.К. - чл.102 ЗЗД. Претендира разноси.

Въззиваемата страна А. Г. К. не изразява становище в писмен вид по депозираната жалба.

Софийски апелативен съд, действащ като въззивна инстанция, след като разгледа жалбите и обсъди събраните доказателства, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с обективно съединени установителни искове, предявени от ДСК АД, с правно основание чл.124 вр.чл.422 ГПК, след проведено заповедно производство.

От фактическа страна се установява, че между страните по делото е сключен на 17.06.2016 г. "Банка ДСК" ЕАД чрез клон Финансов център - Русе е сключила с Г. М. К., ЕГН *****, Договор за кредит за текущо потребление, съгласно който е предоставила по разплащателна сметка на кредитополучателя Г. М. К. кредит в размер на 50 000 (петдесет хиляди) лева, със срок за издължаване на кредита 60 месеца, считано от датата на неговото усвояване. Вземането на Банката по договора за кредит е обезпечено със залог на парични вземания в лева от трудово правоотношение. Кредитът е усвоен еднократно, съгласно т.3 от Договора и Общите условия. В изпълнение на условията по договора Банката е предоставила, а кредитополучателят Г. К. е усвоил кредита изцяло на 17.06.2016г. Считано от месец март 2017г. кредитополучателят е спрял дължимите месечни плащания и към 12.09.2017г. е бил в просрочие общо 185 дни.

На 08.04.2017г. длъжникът-кредитополучател Г. М. К. е починал. Наследник по закон е единствено неговата дъщеря А. Г. К., съгласно Удостоверение за наследници № 3-1967/21.04.2017г. на общ. Русе, обл. Русе.

На 24.04.2017г. А.К. е продала наследството останало от баща ѝ Г. М. К. в полза на М. Е. М., ЕГН *****, като купувач на наследството, видно от Договор за продажба на наследство, с нот.заверка на подписите № 4698/24.04.2017г. на нот. Г. Г. №**** на НК при РРС, вписан в СВ при РРС с вх. рег. №4778/24.04.2017г., акт № 2 183, том 3, ДВР 4673.

Поради допусната забава в плащанията на главница и/или лихва над 90 дни, считано от 11.09.2017г. и на основание чл.19.1 от Общите условия за предоставяне на кредити за текущо потребление във вр.чл.14 от Договор за кредит от 17.06.2016г., кредитът е станал предсрочно изискуем и е отнесен в просрочие. От тази дата е започнало олихвяването му със санкциониращата лихва, предвидена в чл.19.2 от Общите условия.

Ответникът А.К. е уведомена лично на 29.07.2017г. да плати задължението като наследник на Г. К., като е обявена предсрочната изискуемост на кредита, видно от приложената нотариална покана рег.№ 2947/18.07.2017г., т.2, акт 82, изпратена чрез Нотариус Д. Г. рег. №*** по описа на НК на РБ с район на действие РС Ботевград /л.29/. Тъй като ответницата не е погасила доброволно дълга, „Банка ДСК“ ЕАД е предприела действия за принудителното му събиране. На 12.09.2017г. е подадено Заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл.417 ГПК, въз основа на извлечение от счетоводните книги по сметка № 236442571/11/1701/17.06.2016г. от 12.09.2017 г. и договор за продажба на наследство от 24.04.2017 г., като са Издадени са Заповед за изпълнение от 22.10.2018 г. и

Изпълнителен лист от 22.10.2018 г. по ч.гр.д. №63784/2017 г. по описа на СРС, 45 с-в, съгласно които ответницата е осъдена, солидарно с купувача на наследство М. М. да заплати на Банката сумите, както следва: 44 262,49 лв. /четиридесет и четири хиляди двеста шестдесет и два лева и четиридесет и девет стотинки/ - главница по договор за кредит от 17.06.2016 г.; 1 901,23 лв. /хиляда деветстотин и един лева и двадесет и три стотинки/, за периода от 11/02/2017 г. до 11/09/2017г., 126.60 лв. /сто двадесет и шест лева и шестстотинки/, - лихвена надбавка за забава върху просрочената главницата за периода от 11/02/2017 г. до 10/09/2017 г., 12.30лв. /дванадесет лева и тридесет стотинки/ - лихвена надбавка за забава върху цялата главница за периода от 11/09/2017 г. до 11/09/2017 г., 120 лева /сто и двадесет лева/- заемни такси, както и сумите, които са осъдени да заплатят в заповедното производство: законна лихва върху главницата, считано от 13.09.2017г. до окончателното заплащане на задължението; разноски по заповедното производство - 928,44 лв. (деветстотин двадесет и осем лева и четиридесет и четири стотинки) - платена държавна такса и юрисконсултско възнаграждение - 300 лв. (триста лева), станали част от дълга, след издаване на Заповедта за изпълнение и Изпълнителния лист.

Въз основа на издадената заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист е образувано изп. дело № 20198410400229 при ЧСИ №*** Н. М. - район на действие СГС.

Със съобщение по ч.гр.д. № 63784/2017г. по описа на СРС, 45 с-в - получено от „Банка ДСК“ЕАД на 23.01.2020г., ищецът е уведомен за постъпило възражение от длъжника А. Г. К. срещу издадената заповед за незабавно изпълнение, от което произтича правен интерес за "Банка ДСК" ЕАД от предявяване на настоящия иск за установяване на вземанията им срещу А.К.. По отношение на купувача на наследство М. М. заповедта е влязла в сила.

Искът е предявен на 05.02.2020г., следователно е процесуално допустим, поради спазване на едномесечния срок за депозиране на ИМ.

Въз основа на от депозираното на л.68 заключение на вещото лице по ССЕ, прието от съда като обективно и компетентно дадено и неоспорено от страните пред първа инстанция се установява, че към 12.09.2017 г. по процесния договор за кредит фигурират неплатени остатъци от задължения, както следва: неплатен остатък за главница в размер на 44 262,49 лв., неплатена възнаградителна лихва в размер на 1 901,23 лв.. за периода 10.02.2017г. до 12.09.2017г. вкл., неплатената възнаградителна лихва само за периода 10.02.2017г. - 11.09.2017г. вкл. посочен в ИМ е 1 892,17лв., неплатен остатък за лихвена надбавка за просрочие на главница в размер на 126.6 лв. за периода 10.02.2017г. до 10.09.2017г. вкл., неплатена лихвена надбавка за просрочие върху целия неплатен остатък за главница в размер на 12,30 лв. за периода 11.09.2017г. до 11.09.2017г. вкл., неплатена заемна такса за предсрочна изискуемост в размер на 120 лв., съгласно Тарифата за таксите и комисионните на банката.

При така установената фактическа обстановка САС, като въззивна инстанция, в рамките на правомощията си, уредени в чл. 269 ГПК, съобразно и разясненията, дадени в ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. дело № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо, а като косвен резултат от решаващата си дейност счита същото за неправилно.

Първа инстанция е отхвърлила изцяло исквете поради липсата на пасивна материално-правна легитимация, приемайки, че след продажбата на наследство, обективизирана в договор за продажба на наследство, с нот. заверка 4698/24.04.2017г. на нот. Г. Г. №**** на НК при РРС, вписан в СВ при РРС с вх. рег. №4778/24.04.2017г., акт № 2 183, том 3, ДВР 4673, пасивно материално-правно легитимиран е единствено купувачът на наследството, но не и продавача, който се освобождава от задълженията чрез т.н. заместване в дълг, за което банката е изразила съгласие чрез конклюдентни действия – подавайки заявление и срещу купувача. В случая купувачът на наследство не е депозирал възражение

в срок срещу издадените заповед за изпълнение и изпълнителен лист, поради което спрямо него заповедта е влязла в сила. **Спорен е въпросът дали с подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение срещу двамата длъжници - наследник по закон /продавач/ и купувача на наследство, банката е изразила конклюдентно своето съгласие за заместване в дълг. САС намира, че отговорът е отрицателен - налице е встъпване в дълг, а не заместване по следните съображения:**

Заместването в дълг се различава от встъпването по това, че длъжникът се освобождава от задължението. Затова то може да се осъществи само с изричното съгласие на кредитора, което прави невъзможно едностранното отстъпване на новия длъжник от задължението. Одобрението на съглашението от кредитора не е необходимо да бъде извършено като изричен акт, облечен в някаква форма, то може да е всяко конклюдентно действие, с което кредиторът показва, че приема съглашението. Манифестирането на такава воля от кредитора е пречка за последващо оттегляне. Съгласувана между кредитор и трето лице или длъжник и трето лице воля за встъпване може да се установи не само от писмено съглашение за това, но и от други двустранни или едностранни документи и пр. доказателства, установяващи точния характер на съглашението. При спор за смисъла на договорна клауза, с която трето лице встъпва в дълг за определено вземане, действителната воля на страните следва да бъде преценява в контекста на целия договор. Уговорката следва да бъде преценявана с оглед характера на задължението; целта, мотивирала страните да постигнат споразумението за встъпване в дълг и всички обстоятелства, имащи отношение към произхода на задължението и правната му характеристика. /така решение № 5 от 30.04.2019 Г. ПО Т. Д. № 2747/2017 Г., Т. К., I Т. О. НА ВКС, постановено по реда на чл.290 ГПК/. Правната доктрина и съдебната практика - [решение № 49 от 27.03.2012 г. на ВКС по т. д. № 16/2011 г.](#), II т.о., приемат, че прехвърляне на правоотношение е допустимо и при него се съчитават правилата на цесията и на заместването в дълг. Прилагайки правилата за заместването в дълг по чл.102 ЗЗД и с оглед отговора на поставения правен въпрос, следва да се заключи, че и в случая на заместване на стария длъжник от нов в цялото правоотношение, **съгласието на кредитора е необходимо, но не е задължително то да се осъществи в тристранно споразумение, нито в изричен формален акт, а може да е всяко конклюдентно действие, с което кредиторът показва, че приема съглашението между стария и новия длъжник. Манифестирането на такава воля от кредитора е пречка за последващо оттегляне.**

Безспорно със смъртта на кредитополучателя Г. М. К. е настъпило универсално правоприемство към наследницата по закон А. Г. К., негова дъщеря, която е приела наследството. С договора за продажба на наследство е настъпило частно правоприемство като съвкупност на права и задължения от наследника А. Г. К. към приобретателя М. Е. М.. Без съгласието на кредитора, в случая „Банка ДСК“ ЕАД, не може да стане заместване в дълг на длъжника по смисъла на чл.102 ЗЗД, тъй като договорът е непротивопоставим на банката. Безспорно солидарната отговорност възниква, само когато е предвидена в закон или в договор (чл.121 ЗЗД). Законът допуска солидарната отговорност на единия от

длъжниците да възникне на самостоятелно основание/източник, наред или след вземането срещу другия (напр. поръчителство, встъпване в дълг, прехвърляне на търговско предприятие). Законът предвижда също, че кредиторът може да иска изпълнението на дълга от когото и да е от солидарните длъжници (чл.122 ЗЗД/. Следователно с насочването на заявлението респ. иска срещу ответници, за които ищецът твърди да отговарят за дълга солидарно, очевидно банката не изразява конклюдентно съгласие за заместване в дълг, а точно обратното - счита двамата за солидарни длъжници.

Аналогично при сключване на договор за продажба на предприятието по смисъла на чл.15 ТЗ. Ако няма данни за извършено заместване в дълг със съгласие на банката /чл.102, ал.1 ЗЗД/, което би представлявало "друго споразумение" по смисъла на чл.15, ал.2 ТЗ, фактически с договора за продажба на предприятието, купувачът изрично се съгласява да поеме задължението към банката. С постигнатото съгласие между стария и новия длъжник е налице поемане на изпълнение на задължението, което е непротивопоставимо на кредитора, но задължително за солидарните длъжници. Солидарната отговорност е уредена от законодателя с императивни норми, тъй като е своеобразно обезпечение на изпълнението на задължението към кредитора, поради което не може да се дерогира със споразумение между съдлъжниците. Нормите, които уреждат вътрешните отношения между съдлъжниците, обаче са диспозитивни. Изплатеното от единия от тях задължение, следва да се поеме от останалите по равно, само ако те не са уговорили друго помежду си.

Ето защо неправилен е изводът на СОС, че насочвайки принудителното изпълнение към купувача на наследство М. М., банката е изразила своето съгласие длъжникът да бъде заместен в дълг от купувача.

На второ място - с отговора на ИМ е въведено правоизключващо възражение, че щом наследодателят е сключил застраховка Живот към договора за кредит, банката следва да потърси изпълнение първо от застрахователя.

Единствен погасителен способ, за който няма твърдения, респ. доказателства да се е осъществил, и който би освободил А.К. от наследените задължения на кредитополучателя към банката, е плащането. Съгласно чл.383 ал.1 КЗ, при такъв вид застраховка в полза на кредитор между застраховател и застраховащ, който е длъжник, при настъпване на застрахователното събитие застрахователят отговаря пред кредитора до размера на застрахователната сума за непогасената част от задължението, за обезпечение на което е сключен застрахователния договор, включващо главница, лихви и разноси към настъпване на застрахователното събитие. Съгласно чл.383, ал. 4 КЗ, когато застраховащ е длъжникът, в случай на настъпване на застрахователно събитие застрахователят извършва плащане към кредитора до размера на непогасената част от задължението по ал. 1, а остатъкът от застрахователното обезщетение, в случай че такъв е налице, се заплаща на длъжника или на неговите наследници или на третите ползватели се лица. Анализирайки тази правна уредба, в качеството си на кредитодател, банката има право на избор и може да търси изпълнение както от кредитополучателя респ. от неговите наследници за неиздължения остатък към смъртта на наследодателя, а така също в качеството ѝ на бенефициер - от застрахователя

към същия релевантен момент. Този избор не е законодателно ограничен от определена поредност. Допълнителен аргумент е разпоредбата на чл.456, ал. 1 КЗ, който предвижда иск на наследниците на длъжника срещу застрахователя в случай, че са удовлетворили тези вземания на банката, възникнали по договора за кредит и непогасени от смъртта на наследодателя. Именно затова в чл.25 от ОУ е изрично предвидено, че наличието на застраховка Живот не освобождава кредитополучателя респ. неговите наследници от изпълнение на задълженията по договора за кредит, освен за сумата, платена от застрахователя и отнесена за погасяване на кредита.

Затова при наличие на застраховка "живот" в полза на банката наследниците не се освобождават от задължението на кредитополучателя/на своя наследодател, а напротив - дължат изпълнение по договора за кредит. Ако са платили, могат да търсят платеното от застрахователя (чл.456, ал.1 КЗ), а ако не са - разполагат с косвения иск по чл.134 ЗЗД съдът да осъди застрахователя да плати в полза на банката застрахователното обезщетение до размера на неиздължения остатък по кредита към момента на настъпване на застрахователното събитие.

При тези мотиви, настоящият състав приема, че съгласно каузалното тълкуване, последователно провеждано в решение № 60063/30.06.2021 г. по т.д. № 351/2020 г. на ВКС, I-во ТО, решение № 107/14.01.2020 г. по т.д. № 893/2018 г. на ВКС, I-во ТО, а и решение № 138/05.01.2015 г. по т.д. № 1727/2014 г. на ВКС, II-ро ТО, възразението на ответницата е неоснователно, тъй като в закона няма изрично предвидена поредност на изпълнението т.е. няма въведено изискване, аналогично на застраховката ГО, при която пострадалият първо следва да насочи иск към застрахователя на деликвентна и само ако претендира вреди по-големи от вече платените, да потърси удовлетворение и от деликвентна.

Трето - страните по процесния договор са потребител и доставчик на финансови услуги по смисъла на [§ 13, т. 1 и т. 2 ДР на ЗЗП](#). **Ноторно известна** е формираната, вече константна практика на ВКС, обективизирана в множество решения, постановени по реда на чл.290 ГПК - [решение № 77 от 22.04.2015 г. по гр. д. № 4452/2014 г.](#) на ВКС, ГК, Трето отделение, [решение № 424 от 02.12.2015 г. по гр. д. № 1899/2015 г.](#) на ВКС, ГК, Четвърто отделение, [решение № 51 от 04.04.2016 г. по т.д. № 504/2015 г.](#) на ВКС, ТК, Второ отделение, [решение № 95 от 13.09.2016 г. по т.д. № 240/2015 г.](#) на ВКС, ТК, Второ отделение, [решение № 205 от 07.11.2016 г. по т.д. № 154/2016 г.](#) на ВКС, ТК, Първо отделение, [решение № 165/02.12.2016 г. по т.д. № 1777/2015 г.](#) на ВКС, ТК, Първо отделение, [решение № 201/02.03.2017 г. по т.д. № 2780/2015 г.](#) на ВКС, ТК, Второ отделение, [решение № 299 от 15.02.2019 г. по т.д. № 2023/2017 г.](#) на ВКС, ТК, Второ отделение и мн.други. В обобщение, в посочените решения се приема, че една договорна клауза е неравноправна при наличието на следните предпоставки: 1/ клаузата да не е индивидуално уговорена; 2/ да е сключена в нарушение на принципа на добросъвестността; 3/ да създава значителна неравнопоставеност между страните относно правата и задълженията - съществено и необосновано несъответствие между правата и задълженията

на страните; 4/ да е сключена във вреда на потребителя. Основният критерий за приложимост на изключението по чл.144 ал.3 т.1 ЗЗП е изменението на цената да се дължи на външни причини, които не зависят от търговеца или доставчика на финансови услуги, а са породени от въздействието на свободния пазар и/или от държавния регулатор, тъй като само тогава търговецът/доставчикът на финансови услуги не може да се счита за недобросъвестен по смисъла на общата дефиниция за неравноправна клауза, съдържаща се в чл.143 ЗЗП, доколкото увеличението на престацията, макар и едностранно, не зависи пряко от неговата воля.

Настоящият състав споделя напълно посочената практика, като констатира, че при постановяване на решението си СОС е допуснал и съществени нарушения на съдопроизводствените правила, тъй като не е изложил каквито и да е било мотиви по отношение на наличието на неравноправни клаузи в потребителския договор. Независимо от това и с оглед заключението на вещото лице, както и факта, че кредитополучателят е починал само 10 месеца след сключване на процесния договор, става ясно, че първоначално договорения лихвен процент е 7.4%, като до датата на настъпване на предсрочна изискуемост не е бил едностранно увеличаван от страна на банката, а напротив - същият е леко намален на 7.374% /видно от таблица 2 към заключението/. Вещото посочва, че с всички извършени плащания са платени изцяло месечните вноски до падежа на 10.02.2017г. вкл. и част от лихви в размер на 32.35 лв. за м.март 2017г. Затова и искът за договорни лихви следва да бъде уважен само до размер от 1 892,17лв., а не 1901.23 лв. и за периода, който е изрично претендиран.

Считано от м.10.03.2017г. е налице просрочие. Предсрочната изискуемост е настъпила към 29.07.2017г., когато е връчена поканата до ответницата, но с оглед диспозитивното начало в процеса следва да се приеме, че такава е отнесена от банката към 11.09.2017г. След тази дата не се дължат договорни лихви, а само наказателни до датата на депозиране на заявлението в съда - 12.09.2017г.

Освен това няма капитализиране на лихви към главницата т.е. анатоцизъм. С постановени решения на ВКС [/решение № 66 от 29.07.2019 г. по т.д. № 1504/2018 г., II т.о.; решение № 30 от 20.05.2020 г. по т.д. № 739/2019 г., I т.о./](#) е прието, че уговорката в допълнителните споразумения към договор за кредит за прибавяне към размера на редовната главница на просрочени задължения за лихва, представлява анатоцизъм по смисъла на чл.10 ал.3 ЗЗД, който е допустим само между търговци. Преструктурирането на дълга на основание [чл. 13 от Наредба № 9 от 03.04.2008 г. за оценка и класификация на рисковете експозиции на банките и установяване на специфични провизии за кредитен риск](#) (отм.) не представлява предвидена в наредба на БНБ възможност за олихвяване на изтекли лихви по [чл. 10, изпр.3 ЗЗД](#).

Нищожна на основание [чл. 143, ал. 2, т. 5 от ЗЗП](#) /предвидената в посочената разпоредба, вр. [чл. 146, ал. 1 от ЗЗП](#) нищожност, се основава на противоречието с добрите нрави/ се явява и разпоредбата на чл. 20.3 от Общите условия. С тази разпоредба е установено начисляване на неустойка за забава, без да са уредени каквито и да е било

правила за изчисляването ѝ с оглед размера на неизпълненото задължение от потребителя - във всеки случай на неизпълнено задължение /дори и в размер на 0.01 лв. по договора за кредит, по който е налице забава/, потребителят дължи заплащане освен на лихва за просрочие за неизпълненото задължение, така и на лихва за просрочие върху вноските по друг/и договор/и за кредит, които вноски обаче се погасяват точно и в срок и чийто размер може да надвишава многократно размера на неизпълненото задължение. Т.е. определената изцяло от банката методика на изчисляване на неустойка в размер, многократно завишен спрямо обезщетението, дължимо за евентуално предвидимите от забавата вреди, води до извод, че неустойката излиза извън присъщите с оглед разясненията, дадени в т. 3 на [ТР № 1 от 15.06.2010 г., по т.д. № 1/2009 г.](#) на ОСТК на ВКС обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, поради което като нарушаваща добрите нрави, създава и значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя на услугата, като потребителят е задължен да заплати необосновано висока неустойка. Това обаче не се отразява на размера на претенцията за наказателна лихва.

С оглед гореизложеното и при несъвпадане изводите на първа и настоящата инстанции решението следва да бъде отменено, а исковите уважени според изчисленията на вещото лице.

ПО РАЗНОСКИТЕ:

Обжалваем интерес от общо 46 422.08 лева, като жалбата на банката е изцяло основателна. Затова в полза на банката се дължат разноски за двете инстанции. Съгласно задължителните разяснения, дадени с т. 12 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013г., ОСГТК, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл.415, ал.1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство. Разноските на ищеца в заповедното производство са 928,44лв. (деветстотин двадесет и осем лева и четиридесет и четири стотинки) - платена д.т. и юрисконсултско възнаграждение - 300 лв. (триста лева).

На осн.чл.78 ал.1 ГПК въззиваемата страна дължи в полза на жалбоподателят-ищец направените разноски за двете инстанции, в размер на 1343.44 лв. пред първа инстанция и сумата от 928.44 лв. платена д.т. за въззивно обжалване или общо направени разноски в съдебна фаза – 2271.88 лв.

На осн.чл.78 ал.8 ГПК е дължимо и юрисконсултско възнаграждение в размер на по 300 лв. за всяка инстанция или общо 600 лв.

Воден от горното и на основание чл. 271 ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260264/02.08.2021 г., постановено по гр.д. № 303/2020г. по описа на СОС, ТО, 1 с-в, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, в отношенията между А. Г. К., ЕГН *****, от гр.***,

ж.к.*** № * вх.* ет.* ап.**, и “БАНКА ДСК”ЕАД СОФИЯ, със седалище и адрес на управление: гр.София, СО, Район „Оборище”, ул.”Московска” № 19, ЕИК 121830616, адрес за получаване на съдебните съобщения: гр.София, ул. „Княз Александър- 1”№ 6, 2 етаж, че А. Г. К. дължи в полза на банката следните суми: 44 262,49 лв. /четиридесет и четири хиляди двеста шестдесет и два лева и четиридесет и девет стотинки/ - неплатена главница по договор за кредит от 17.06.2016г.; ведно със законна лихва върху главницата, считано от 12.09.2017 г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 1 892,17лв. /хиляда осемстотин деветдесет и два лева и седемнадесет стотинки/, неплатена възнаградителна лихва за периода от 10.03.2017г. до 11.09.2017г. вкл., неплатен остатък за лихвена надбавка за просрочие на главница в размер на 126.6 лв. /сто двадесет и шест лева и шест стотинки/, - лихвена надбавка за забава върху просрочената главницата за периода от 11/02/2017 г. до 10/09/2017 г. , сумата от 12,30 лв. /дванадесет лева и тридесет стотинки/ - лихвена надбавка за забава върху цялата главница за периода от 11/09/2017 г. до 11/09/2017 г. , както и 120 лева /сто и двадесет лева/- заемни такси за предсрочна изискуемост в размер на 120 лв., съгласно Тарифата за таксите и комисионните на банката, за които е издадена Заповед за незабавно изпълнение от 22.10.2018г. и Изпълнителен лист от 22.10.2018 г. по ч.гр.д. №63784/2017 г. по описа на РС - София, въз основа на Договор за кредит за текущо потребление от 17.06.2016г. сключен с Г. М. К..

ОТХВЪРЛЯ иска за договорни лихви за разликата над 1 892,17лв. до 1901.23 лв. като неоснователен в тази част.

ОСЪЖДА А. Г. К., ЕГН *****, от гр.***, ж.к.*** № * вх.* ет.* ап.**, ***ДА ЗАПЛАТИ В ПОЛЗА НА*** “БАНКА ДСК”ЕАД СОФИЯ, със седалище и адрес на управление: гр.София, СО, Район „Оборище”, ул.”Московска” № 19, ЕИК 121830616, адрес за получаване на съдебните съобщения: гр.София, ул. „Княз Александър- 1” № 6, 2 етаж, ***сумата от 2271.88 лв./две хиляди двеста седмдесет и един лева/ направени разноси пред двете инстанции/, сумата от 1228.44 лв. /хиляда двеста двадесет и осем лева/ направени*** разноси по заповедното производство, както и юрисконсултско възнаграждение за двете инстанции в размер на по 300лв. (триста лева), на осн.чл.78 ал.1 и ал.8 ГПК.

Решението може да се обжалва в едномесечен срок от съобщаването му на страните с касационна жалба пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____